

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

לע"נ סנתי מ' סוסי חלל בת חדמו"ר רבי שלום האגר מסטראז'ניץ (י"ז בחדר התשל"ט)

ויקחון אל"ף (קדמא ואזלא) שָׁמַן זֵית זָךְ פְּתִית לְמֵאֹר (שמות כז, כ)

רבי אליהו ישעיהו הכהן מהאנישאוויץ מבאר¹ שהטעמים רומזים ללימוד התורה ורומז לגאולה:

ויקחון אל"ף נסמן בקדמא ואזלא במדריגת רץ כצבי, שיקדים בהקדם האפשרות ויתלבט במהירות ללימוד אורייתא כתיית למאור, על ידי כתישה ועניויות ישיג אותה מדריגה שיזכה אחר ששלהבת התורה עולה מאליה ואחר כך יהיה דולק 'מערב' עד 'בקר', ממשיך הגלות עד הגאולה.

רבי זיידא צבי אברמוביץ מבאר²: יש לרמז בטעם קדמא ואזלא את המובא ברש"י בשם הגמרא (מנחות פו ע"א) מגרגרו בראש הזית, כי רק שמן ראשון כשר למנורה. וזהו הרמז על ויקחון אל"ף (קדמא ואזלא), לומר שרק השמן הראשון שהוא קודם לכל הוא כשר למנורה.

רבי חיים פרידמן מבאר³ שהטעמים ויקחון אל"ף (קדמא ואזלא)⁴, רומזים למובא במסכת שבת (כב עב): "מתיב רב ששת מחוץ לפרכת העדות יערוך, וכי לאורה הוא צריך? והלא כל ארבעים שנה שהלכו בני ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל".

ורומזים הטעמים: ויקחון אל"ף (קדמא ואזלא), ואם תאמר וכי לאורה הוא צריך והלא קדמא ואזלא כלומר הרי היה עמוד הענן הולך לפניהם ככתוב (שמות יג, כא) וה' הולך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחותם הדרך, אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל.

רבי אברהם זקהיים מבאר⁵ שנרמז בטעמים שעם ישראל צריך להידמות למשה בקידוש החומר:

[במדרש רבה שמות – (פרשה מה פסקה ב)] נאמר: רבי יהודה ב"ר אמר ראה כבוד שחלק הקב"ה למשה שהניח את העליונים ובא אצל משה מנין שכן הוא שנא' (שמות לג) והיה כל מבקש ה', מבקש משה אין כתיב כאן אלא מבקש ה' מזה נראה כי משה בעצמו היה למשכן ה' וזהו אשר אני מראה לכל ישראל אותך שאתה בעצמך תבנית המשכן ואת כל כליו וכן תעשו כל ישראל להעשות משכן לי. וגם במנורה נוכל לפרש כן מה שנאמר אליו וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר, פירוש כי משה היה בעצמו גם המנורה, וזהו אתה מראה בהר, כי שם נראה מנורה טהורה כאחד מצבא מרום בלי אכילה ושתיה ושאר צרכי הגוף וקירן אור פניו אשר על זה מורה מנורה הטהורה, ולפיכך נאמר רק אצלה תאר 'הטהורה', ולא אצל שאר כלי המשכן, ולכן נאמר ואתה תצוה אה בני ישראל ויקחו אליך שמן זית וגו' ובעל הטעמים הניח על ויקחון קדמא ועל אל"ף אזלא, כי ידוע כי הקדמא נמשך אל האזלא וזהו ויקחו כל ישראל ראייה אליהם להתקדש ולהתדמות אליך פנים אל פנים כמוש"כ והיו עיניך רואות את מורכ פי' עיני התלמיד צריכין להיות

¹ נחל עדה, רבי אליהו ישעיהו הכהן מהאנישאוויץ, ברוקלין התשמ"ד, עמ' תקכה.

² זה השער תורה ב', רבי זיידא צבי אברמוביץ, בני ברק תש"ע, עמ' נד.

³ כתבי חיים בראשית - ויקרא, רבי חיים פריעדמאן, ברוקלין תשעה, עמ' קצט.

⁴ שלא כמו בענין פרה אדומה (במדבר יט, ב) ויקחון אל"ף – מנח תלישא קטנה.

⁵ נטעי איתן ג', רבי אברהם זקהיים, ירושלים תרפז, עמ' מט.

מטעם 122 לפרשת תצוה רמזים בטעמי המקרא בפרשה

מהספר העתידי **רמזי טעם עם טעם לשב"ח** מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

תמיד צופיות הליכות רבו, וכן מצינו אצל גדולי התנאים והאמוראים וכל הרוצה להרוות נפשו בדברים אלה יעין בעקידה בפ' תרומה עד ויקהל וכן בפ' הג' מלבי"ם ז"ל.

רבי חיים דוב ווייסבערג מבאר⁶ שהטעמים רומזים שמי שממהר לשוב בתשובה אחרי מעט יסורים, מונע מעצמו יסורים גדולים: 'כתית', כשבא לאדם יסורין ח"ו וזהו 'כתית', הוא למאור, שישוב תיכף ומיד להבורא ב"ה ויהיה למאור ולא ח"ו למנחות⁷. וזה יש לרמז **וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ** הטעם הוא קדמא ואזלא, שתיכף בתחילה כשבאים יסורים קלים, תיכף ישים בדעתו שלא לחינם בא לו זה מן השמים, ומשה הוא בחי' הדעת הכולל, וזהו ויקחו **אליך** דייקא, שתיכף בתחילה ביסורים קלים ישים דעתו למה שלחו לו זה מן השמים שאין מקרה בעולם כלל וכלל.

וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ (קדמא ואזלא) שָׁמַן זֵית זָךְ כְּתִית לְמֵאֹר (שמות כז, כ)

מובא בספרים⁸ שענין **חנוכה** נרמז במנורה. אפשר להוסיף: המלים "וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ" נמצאות רק שלש פעמים בתורה. כאן ובפרשת אמור (ויקרא כד, ב) בענין השמן למנורה, ובפרשת חקת (במדבר יט, ב) בענין פרה אדומה. מכאן רמז שגם בענין השמן היו צריכים טהרה, כפי שהיו צריכים להמתין אילו לא מצאו את פך השמן הטהור.

ונרמז בטעמים: כאן **וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ** (קדמא ואזלא) שָׁמַן זֵית זָךְ כְּתִית לְמֵאֹר, ושם: **וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדָמָה** (קדמא ואזלא), צריך יהיה ללכת להיטהר אלא אם יקדימו וימצאו שמן טהור.

שלום המאירי

וְאֵתֶּה תְּצַנֶּה | אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (גרשיים מונח מונח רביע) **וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ** (קדמא ואזלא) **שָׁמַן זֵית זָךְ** (מונח מרכא תביר) כְּתִית (שמות כז, כ)

רבי שלום הכהן ווייס מבאר⁹ על פי דברי רבי חיים בן עטר, אור החיים, בשם הזוהר שהגאולה הרביעית בזכות משה רבנו, אך נתארך הגלות כי כל עוד שאין עוסקים בתורה ובמצות אין משה חפץ לגאול עם בטלנים מן התורה.

ורמז בטעמים: **וְאֵתֶּה תְּצַנֶּה | אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** גרשיים מונח מונח רביע, גרשיים לאחר שנגרשו

מבית חיינו ואנו מונחים ומונחים עוד זה אלפים שנה בגלות הרביעי, **וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ**, קדמא ואזלא וכדי לקדם

הגאולה היינו קדמא ואזלא לצאת מהגלות **שָׁמַן זֵית זָךְ** מונח תביר שיניחו עצמם וכחם וגופם בתורה להיות נשבר, ואז כתיב למאור שיבנה המקדש הנרמז בתיבת כתיב כמ"ש הבעה"ט מקדש ראשון ת"י ושני ת"כ.

⁶ **משיבת נפש על התורה** (עם דברי חיים דוב חלק רביעי), רבי חיים דוב ווייסבערג, ניו יורק תשנב, עמ' קלט. ביאורו בעקבות ספר **נתיב מצותיך**, רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנא, שביל אמונה שביל א' אות ג' .
⁷ רש"י מביא: "כתיב למאור ולא כתיב למנחות".

⁸ בשם **הרוקח**: בפרשת אמור (ויקרא כד, ב-ד): (ב) צו את בני ישראל ויקחו אליך שָׁמַן זֵית זָךְ כְּתִית לְמֵאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תְּמִיד: (ד) על המנרה הטהרה יִעָרָךְ אֶת הַנְּרוֹת לְפָנֶי יְדוֹד תְּמִיד". מתחיל ב- "לְהַעֲלֹת נֵר תְּמִיד" – נר אחד. ומסיים: "על המנרה הטהרה יִעָרָךְ אֶת הַנְּרוֹת" – לשון רבים, רמז לשמונה הנרות. כשיטת בית הלל, מתחיל בנר אחד, ולאחר מכן מוסיף והולך. רמז נוסף, בגימטריא: המלים "ויקחו אליך שמן" (581), כמו "אלו שמנה ימי חנוכה".
⁹ **קול שלום** (בתוך צפוני ציוני), רבי שלום הכהן ווייס, רב דק"ק אוהל, ברוקלין תשמ"ה.